

Brusel 12. února 2016
(OR. en)

5985/16

**Interinstitucionální spis:
2016/0035 (NLE)**

**SCH-EVAL 23
FRONT 62
COMIX 99**

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel: Generální sekretariát Rady

Datum: 12. února 2016

Příjemce: Delegace

Č. předchozího
dokumentu: 5876/1/16 REV 1

Předmět: Prováděcí rozhodnutí Rady, kterým se stanoví doporučení k řešení závažných nedostatků zjištěných v roce 2015 při hodnocení uplatňování schengenského acquis v oblasti správy vnějších hranic Řeckem

Delegace naleznou v příloze prováděcí rozhodnutí Rady, kterým se stanoví doporučení k řešení závažných nedostatků zjištěných v roce 2015 při hodnocení uplatňování schengenského acquis v oblasti správy vnějších hranic Řeckem, které Rada přijala na svém 3445. zasedání, konaném dne 12. února 2016.

V souladu s čl. 15 odst. 3 nařízení Rady (EU) č. 1053/2013 ze dne 7. října 2013 bude toto doporučení předáno Evropskému parlamentu a vnitrostátním parlamentům.

Prováděcí rozhodnutí Rady, kterým se stanoví

DOPORUČENÍ

**k řešení závažných nedostatků zjištěných v roce 2015 při hodnocení uplatňování
schengenského acquis v oblasti správy vnějších hranic Řeckem**

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na nařízení Rady (EU) č. 1053/2013 ze dne 7. října 2013 o vytvoření hodnotícího a monitorovacího mechanismu k ověření uplatňování schengenského acquis a o zrušení rozhodnutí výkonného výboru ze dne 16. září 1998, kterým se zřizuje Stálý výbor pro hodnocení a provádění Schengenu¹, a zejména na článek 15 uvedeného nařízení;

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1a) Po prudkém nárůstu smíšených migračních toků, ke kterému došlo v roce 2015, se nyní Evropská unie potýká s migrační a uprchlickou krizí nebývalého rozsahu. V důsledku toho nastaly v některých členských státech vážné potíže se zajišťováním účinné ochrany vnějších hranic v souladu se schengenským acquis a s přijímáním příchozích migrantů a prováděním příslušných administrativních úkonů.

Tento vývoj měl zvlášť výrazný dopad na Řecko zejména vzhledem k jeho geografické poloze a k posunu migračních toků a rostoucímu počtu migrantů přicházejících do této země. Masivní příliv migrantů je takové povahy, že by představoval značný tlak na ochranu vnějších hranic kteréhokoli členského státu.

¹ Úř. věst. L 295, 6.11.2013, s. 27.

V době od ledna do října roku 2015 došlo k 78,5 procentům všech nelegálních překročení vnějších hranic při vstupu do Řecka v posledních třech měsících uvedeného období.

Doposud bylo při více než 2 500 incidentech zachráněno více než 90 000 osob. Zvládání této migrační a lidské krize je tedy velmi náročné (mnoho z přicházejících osob nežádá o azyl, avšak potřebuje mezinárodní ochranu).

Řecko již v zájmu řešení této situace přijalo řadu opatření, ale v kontextu této konkrétní mimořádné krize je třeba vyvinout další úsilí.

Závažným způsobem je ohroženo celkové fungování schengenského prostoru a je naléhavě zapotřebí jednat. Problémy s ochranou vnějších hranic, kterým čelí Řecko, se dotýkají celé EU a musí být také v zájmu celé EU vyřešeny. Je nanejvýš důležité, aby se Řecko přednostně a urgentně zabývalo otázkami, které byly nastíněny ve zprávě přijaté Komisí. Je nutné, aby všechny členské státy projevily solidaritu a kolektivně přijaly odpovědnost za řešení této situace a zajistily další fungování schengenského prostoru. V této souvislosti je kromě účinné správy hranic zvláště důležité účinné uplatňování přístupu založeného na tzv. hotspotech za pomoci příslušných agentur a rovněž provádění programu relokače.

- (1) Neohlášené hodnotící návštěvy na místech nacházejících se na řeckých námořních hranicích (ostrovy Chios a Samos) a pozemních hranicích (Orestiada, Fylakio, Kastanies, Nea Vyssa) proběhly ve dnech 10. až 13. listopadu 2015. V návaznosti na tuto návštěvu byla dne 2. února 2016 prostřednictvím prováděcího rozhodnutí Komise [C(2016)450] přijata zpráva, v níž jsou uvedeny závěry, posouzení, osvědčené postupy a nedostatky zjištěné při tomto hodnocení. Účelem tohoto doporučení je doporučit Řecku nápravná opatření k řešení závažných nedostatků zjištěných během schengenského hodnocení v oblasti správy vnějších hranic provedeného v roce 2015.

- (2) Navštívená místa na námořních hranicích na ostrovech Chios a Samos mají zásadní význam pro fungování celého schengenského prostoru, neboť Egejské moře je v současné době nejvíce exponovanou oblastí pro nelegální migraci, do které přijelo mezi lednem a říjnem 2015 více než 572 000 osob. Za celý rok 2015 přijelo na tuto část vnější hranice více než 868 000 nelegálních migrantů.
- (3) Návštěvy na místě vykonané od 10. do 13. listopadu 2015 odhalily závažné nedostatky v provádění ochrany vnějších hranic Řeckem, zejména nedostatečnou identifikaci a registraci nelegálních migrantů na ostrovech, nedostatek personálu a nedostatečné vybavení pro ověřování dokladů totožnosti. Za těchto současných okolností není informovanost o situaci a schopnost reakce dostatečná pro účinnou ostrahu hranic. Tyto závažné nedostatky v ochraně vnějších hranic představují závažnou hrozbu pro veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost a ohrožují celkové fungování prostoru bez kontrol na vnitřních hranicích.
- (4) Zmíněné závažné nedostatky představují, pokud jde o vykonávání kontrol na vnější hranici, situaci, kdy nejsou plněny povinnosti uvedené v čl. 16 odst. 1 a 4 nařízení (EU) č. 1053/2013.
- (5) I když se uznává, že Řecko je vystaveno mimořádně silnému tlaku vysokého počtu přicházejících osob, je nezbytné, aby adekvátně fungovaly identifikace, registrace a přijímání, neboť následný druhotný pohyb do jiných členských států přiměl několik členských států dočasně zavést kontroly na vnitřních hranicích, což ohrožuje fungování celého schengenského prostoru.

- (6) Je proto důležité napravit každý ze zjištěných nedostatků v nejkratší možné době. Vzhledem k významu dodržování schengenského acquis by prioritou mělo být provádění doporučení, pokud jde o: postup registrace: 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 40, 41 a 42; ostrahu námořních hranic: 12, 13 a 14; analýzu rizik: 15, 16 a 17; mezinárodní spolupráci: 18; postupy hraničních kontrol: 22, 23, 25, 26, 27 a 28; lidské zdroje a vzdělávání: 19 a 43; a infrastrukturu a vybavení: 34, 47 a 48.
- (7) S ohledem na nebývale vysoký migrační tlak na celé vnější hranici Řecka by tato doporučení měla být provedena rovněž na všech dalších úsecích hranice Řecka, kde je to zapotřebí, aby nebylo ohroženo fungování schengenského prostoru.
- (8) Toto doporučení by mělo být předloženo Evropskému parlamentu a parlamentům členských států. Do jednoho měsíce ode dne přijetí doporučení vypracuje hodnocený členský stát podle čl. 16 odst. 1 nařízení (EU) č. 1053/2013 akční plán k nápravě nedostatků uvedených v hodnotící zprávě, a předloží jej Komisi a Radě. Do tří měsíců od téhož dne podá zprávu o provádění plánu podle čl. 16 odst. 4 nařízení (EU) č. 1053/2013,

DOPORUČUJE:

Řecko by mělo

A) pokud jde o místa navštívená na námořní hranici:

Postup registrace

1. zřetelně uvádět v dokladech pro „pozastavení vyhoštění“, které jsou poskytovány nelegálním migrantům během registrace, že doklad nedává nelegálnímu migrantovi právo na pobyt a vstup do jiného členského státu, a v případě potřeby zmínit určité povinnosti, jejichž cílem je předejít nebezpečí skrývání se (v souladu s čl. 7 odst. 3 směrnice o navracení);

2. zlepšit kvalitu dokladů pro „dočasný pobyt“, včetně zahrnutí některých bezpečnostních prvků, aby nebylo možné jejich snadné pozměnění;
3. posílit personál řecké policie pověřený registrací;
4. s ohledem na očekávaný počet přicházejících migrantů odhadnutý na základě posouzení rizik zajistit nezbytné prostory pro ubytování během registrace (včetně prostor pro zranitelné osoby);
5. provádět systematické kontroly cestovních dokladů nelegálních migrantů a ověřovat, zda nenesou známky pozměňování nebo padělání a během registrace prověřovat migranty a jejich cestovní doklady v databázích SIS, databázi Interpolu a vnitrostátních databázích; pro tyto účely by měly být při registraci používány čtečky cestovních pasů;
6. provádět registraci v souladu s článkem 14 nařízení o Eurodacu zajištěním včasného shromažďování a předávání otisků prstů migrantů;
7. poskytnout adekvátní počet funkčních snímačů otisků prstů a terminálů Eurodacu s přímým přístupem do systému Eurodac s cílem zaručit, že všichni přicházející migranti budou registrováni, a zajistit odpovídající a dostatečnou kapacitu v oblasti IT podpory (nepřerušovaný internet, širokopásmové připojení);
8. zvýšit kvalitu otisků prstů odebíraných manuálně během procesu registrace tak, aby vyhovovaly normám požadovaným pro registraci v systému EURODAC;
9. přijmout odpovídající opatření s cílem zajistit, že u všech nelegálních migrantů bude provedena úplná identifikace, budou jim odebrány otisky prstů, které budou zaregistrovány v Eurodacu, přičemž budou plně dodržována základní práva a respektována lidská důstojnost;

10. bezodkladně zahájit řízení o navrácení v případě nelegálních migrantů, kteří nežadají o azyl a kteří nepotřebují mezinárodní ochranu, v souladu se směrnicí o navrácení (2008/115) a provádět rychlý transfer státních příslušníků třetích zemí, u nichž jsou splněny předpoklady pro navrácení a zpětné převzetí do Turecka v souladu s dvoustranným protokolem mezi Řeckem a Tureckem, a zajistit jejich fyzický transfer, při současném přijetí vhodných opatření s cílem předejít tomu, aby se skrývali;

Ostraha hranic

12. přijmout opatření ke zlepšení ostrahy námořních hranic vytvořením komplexního a účinného systému pro ostrahu pobřeží, který by pokrýval celou námořní hranici mezi Řeckem a Tureckem; systém pro ostrahu by měl umožňovat odhalit všechna plavidla, včetně malých člunů a lodí, která překračují námořní hranici z Turecka do Řecka, aby bylo možné identifikovat, odhalit a zadržet osoby nelegálně překračující hranici; systém by měl být podporován složkami na moři: pobřežními hlídkovými čluny a loděmi, vrtulníky, letadly a dalšími prostředky, jakož i dostatečným počtem pozemních hlídek na ostrovech;

13. v krátkodobém horizontu zajistit dostatečnou hlídkovací aktivitu, zejména mezi ostrovy, jakož i dostatečný počet hlídkových lodí připravených pro rychlou reakci;

14. s cílem zajistit plnou informovanost o situaci zvážit sdílení informací mezi příslušnými zapojenými orgány a pobřežní stráží;

Analýza rizik

15. co nejdříve vytvořit a zavést na místní úrovni systém analýzy rizik;

16. jmenovat a vyškolit nezbytný personál na místní úrovni pro provádění analýzy rizik;

17. seznámit příslušníky pohraniční stráže v první linii s obecnými ukazateli rizik, pokud jde o zahraniční teroristické bojovníky;

Mezinárodní spolupráce

18. zvážit vytvoření spolupráce na místní úrovni s tureckými orgány ochrany hranic, jako je tomu v případě pozemní hranice s Tureckem;

Lidské zdroje a vzdělávání

19. posílit vzdělávání na místní úrovni, zejména pokud jde o padělané a pozměněné doklady, analýzu rizika a aktuální právní předpisy, toto lze provádět rovněž formou výměn úředníků mezi hraničními přechody, jakož i lepším využíváním nástrojů Frontexu, pokud jde o padělané a pozměněné dokumenty;

20. poskytovat příslušníkům pohraniční stráže jazykové vzdělávání se zvláštním zaměřením na turečtinu a angličtinu;

21. zaškolit více příslušníků pohraniční stráže, aby mohli provádět kontroly v druhé linii s vybavením pro důkladnější kontrolu cestovních dokladů;

Postup hraniční kontroly

22. uvést hraniční kontroly občanů EU do souladu s doporučením Komise ze dne 15. června 2015 o občanech EU vracejících se z rizikových oblastí;

23. zintenzívnit používání příslušných nástrojů pro analýzu dokladů za účelem zajištění účinného odhalování padělaných dokladů;

24. poskytovat státním příslušníkům třetích zemí, kteří se podrobují důkladné kontrole v druhé linii, písemné informace o účelu a postupu takových kontrol v souladu s čl. 7 odst. 5 Schengenského hraničního kodexu;

25. vydávat víza plně v souladu s vízovým kodexem začleňováním fotografie žadatele do vízového štítku;

26. provádět kontroly na výletních lodích na základě jmenovitých seznamů posádky a cestujících v souladu s přílohou VI 3.2.3 písm. b) Schengenského hraničního kodexu;
27. provádět kontroly na rekreačních lodích připlouvajících na hraniční přechod ze třetích zemí;
28. provádět hraniční kontroly státních příslušníků třetích zemí v souladu s článkem 7 Schengenského hraničního kodexu, zejména prováděním pohovorů o podmínkách vstupu, jako jsou účel pobytu a prostředky na obživu (hraniční přechod Chios);
29. zavést řízení pro prohlášení víza za neplatné a pro zrušení víza na hranicích v souladu s článkem 34 vízového kodexu (hraniční přechod Chios);
30. přijmout odpovídající opatření s cílem zajistit přístup pohraniční strážce na hraničním přechodu (Samos) do systému iFado;

Infrastruktura a vybavení

31. přijmout odpovídající opatření s cílem vybavit stanoviště hraniční kontroly v první linii přístroji na zvětšování za účelem důkladnější kontroly dokladů;
32. zlepšit stav stanovišť hraniční kontroly, aby neoprávněné osoby nemohly sledovat monitory počítačů;
33. zajistit, aby všichni příslušníci pohraniční strážce zapojení do hraničních kontrol měli přístup k aktuálním zněním Schengenského hraničního kodexu, schengenské příručky a příslušných příloh a uměli je používat;
34. zajistit řádné fungování snímačů otisků prstů pro víza na stanovištích hraniční kontroly, aby bylo možné podrobit kontrole státní příslušníky třetích zemí, kteří mají vízum v souladu s čl. 7 odst.3 písm. aa) Schengenského hraničního kodexu (hraniční přechod Chios);
35. umožnit příslušníkům pohraniční strážce v přístavu Chios pozorovat tok cestujících, například instalací systému dohledu pomocí videokamer (CCTV);
36. zajistit, aby doporučení v bodech 31 až 35 týkající se infrastruktury a vybavení byla zohledněna při stavbě nového terminálu pro cestující na Samosu;

B) Pokud jde o místa navštívená na pozemní hranici

Policejní ředitelství Orestiada

37. rozvinout komplexnější informovanosti o situaci a roli regionálního koordinačního střediska integrováním funkcí, které v současné době pokrývají regionální kontrolní středisko a středisko Nea Vyssa; lze to provést například přemístěním střediska pro ostrahu z Nea Vyssa do regionálního integrovaného střediska správy hranic a monitorování v policejním ředitelství Orestiada, s cílem zajistit komplexnější přehled o situaci a umožnit posledně jmenovanému středisku monitorovat a operovat účinněji z jednoho místa; tato změna by rovněž přinesla úsporu lidských zdrojů;

38. dokončit instalaci vysílačů GPS na hlídková plavidla nebo jednotky, aby mohlo středisko pro ostrahu monitorovat jejich polohu;

39. pokračovat v posilování spolupráce s Bulharskem a Tureckem a účastnit se aktivně budoucích aktivit „Třístranného společného kontaktního střediska pro policejní a celní spolupráci“;

Přijímací středisko Fylakio

Postup registrace

40. přijmout odpovídající opatření s cílem poskytnout adekvátní počet terminálů Eurodacu, a to s ohledem na očekávaný počet přicházejících migrantů odhadnutý na základě posouzení rizik, s cílem zaručit, že budou všichni zaregistrováni do systému Eurodac;

41. zajistit dostupnost dostatečného počtu odborníků na prověřování a vyvinout úsilí o zajištění dostatečného počtu tlumočnicků v požadovaných jazycích za účelem zvládnutí případného masového přílivu nelegálních migrantů;

42. během procesu registrace provádět systematické prověřování nelegálních migrantů a jejich cestovních dokladů v databázích SIS, databázi Interpolu (SLDT) a vnitrostátních databázích; poskytnout a rozvinout nezbytnou kapacitu (odbornou a materiální) pro ověřování pravosti cestovních dokladů v souladu s článkem 12 ve spojení s článkem 7 Schengenského hraničního kodexu;

Hraniční přechod Kastanies

Lidské zdroje a vzdělávání

43. zvýšit počet zaměstnanců ve směnách na hraničním přechodu Kastanies a umístit alespoň jednoho úředníka do druhé linie za účelem zajištění hladkého překračování hranice a zabránění nelegálnímu překračování hranice a dlouhému čekání v souladu s článkem 14 a 15 Schengenského hraničního kodexu;

Infrastruktura a vybavení

44. rozšířit ověřovací aplikaci VIS (CVIS) s cílem poskytnout všechny informace uložené ve VIS první linii pro účely usnadnění přezkumu podmínek vstupu;

45. přijmout odpovídající opatření s cílem zajistit, aby byly všechny elektronické zdroje pravidelně aktualizovány;

46. přidělit detektor srdečního tepu nacházející se na hraničním přechodu Kastanies – jelikož není povoleno, aby na tomto hraničním přechodu překračovala hranice nákladní doprava – na jiný hraniční přechod na pozemní hranici Řecka nebo do přístavu, kde jej lze využít při hraničních kontrolách těžkých nákladních vozidel;

47. uvést stávající infrastrukturu do souladu s požadavky Schengenu a připravit komplexní plán rozvoje zohledňující všechny požadavky Schengenu, včetně řízení dopravy, stanovišť pro provádění kontrol, jízdních pruhů, systému ostrahy a oplocení;

48. zlepšit řízení dopravy a ostrahu [...] na hraničních přechodech s cílem zajistit, že hraniční kontroly budou prováděny systematicky;

Postup hraniční kontroly

49. zajistit, aby osoby, které se podrobují důkladné kontrole v druhé linii, byly předem informovány o účelu takových kontrol;

C) Obecné doporučení

50. přijmout odpovídající opatření s cílem zajistit, aby na všech vnějších hranicích Řecka byla ochrana vnějších hranic prováděna v souladu se schengenským acquis a byla s ním uvedena do souladu, aby nebylo ohroženo fungování schengenského prostoru.

V Bruselu dne

Za Radu

předseda nebo předsedkyně
